Ner 34. ROK 1843 SOBOTA 11 LUTEGO.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Modesta

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Radzyń

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
	6	27" 6' 213	— 00 8	1 89	Żaden	Mgła	
9	2	5 883	+ 1 2	2 16	Wschodni słaby	„	
	10	5 460	0 0	1 22	Północny słaby	„	

Wiadomości zagraniczne

— Paryż 1 Lutego. —

W izbie deputowanych odbywają się téj chwili żywe spory, mogące w niepomyślnym razie pociągnąć za sobą upadek teraźniejszego ministerstwa. Na posiedzeniu wczorajszém artykuł 5 adresu względem spraw Syryi, uległ *modyfikacyom oppozycyi, lecz ten jeszcze nie stanowi zadania gabinetowego*. Dziś ważniejszy następuje artykuł 6ty tyczący się *prawa przetrząsania okrętów,* który podług wszelkiego podobieństwa, wielkim *modyfikacyom* ulegnie.

Wprawdzie utrzymują, że ministrowie, gdyby i te nastąpiły w izbie, niemyślą uważać ich za kwestyą gabinetową; lecz są także i tacy, którzy sądzą, że łatwo za sobą zmianę ministerstwa pociągnąć mogą. Jest to jedno z najważniejszych téj chwili politycznych wydarzeń, którego rozwiązanie, powszechną uwagę natęża.

Pan Lamartine, który dotąd należał i był gorliwym członkiem konserwatystów, po długiéj mowie przedwczoraj mianéj w izbie deputowanych, w któréj, czego sam dawniéj bronił, dziś wszystko naganami obsypał, przeszedł na stronę oppozycyi. Nikt dotąd niebył w stanie odgadnąć tak nieprzewidzianego wypadku, przynajmniéj p. Lamartine we wszystkich swoich powodach do tego kroku, okazał się być w sprzeczności sam z sobą, gdy przypomniemy sobie przeszłoroczne jeszcze mowcy tego wnioski i mowy w izbie deputowanych.

Wczoraj ulice St. Denis i St. Honoré oświetlone były z powodu modyfikacyi artykułu piątego; — oppozycya tryumfuje.

Król przyjął wczoraj wieczorem o godzinie 9 wielką deputacyę izby parów, która mu złożyła adres odpowiadający na mowę tronową. Gdy prezes izby odczytał adres, król odpowiedział: »Moi panowie parowie! Życzenia które mi panowie objawiacie, głęboko mię wzruszają. Po ciosie który mię dotknął, jedyną pociechę znaleść mogłem w powszechnéj żałobie i w téj zgodności wszystkich uczuć i wszystkich zdań które się z moją boleścią połączyły, i zapewniły przyszłość Francyi. Przez zgodę wszystkich władz państwa, przez zaufanie jakiem mię otaczają, przez szczere i stósowne współdziałanie z jakiem ku mnie wystąpiły, nasze instytucye otrzymały potrzebne uzupełnienie, i my otrzymaliśmy cel naszych usiłowań, utrzymanie porządku wewnątrz i pokoju na zewnątrz. Miło mi jest powtórzyć panom, jak wielkich praw nabyliście na nowo do mojéj wdzięczności i do wdzięczności Francyi.«

Sześciu członków izby deputowanych przepędziło onegdajszą noc w sali konferencyjnéj pałacu Bourbon, aby zapisać się na czele listy mowców chcących przemawiać w przedmiocie adresu, to jest panowie, Ardant, Carne, Gasparin, de Beaumont, Marcon i Larochejacquelin. Trzéj pierwsi mówić będą za adresem, trzéj ostatni przeciw niemu. Pan St. Marce Girardin, który także zapisał się za adresem, przyszedł o północy, a panowie Tocqueville, Ducos, Dugabe, Hello i Hervé o godzinie 6 z rana. Trzéj ostatni mówić także będą za adresem, dwaj pierwsi zaś przeciw niemu. Spodziewają się jednak, że wielu z tych zapisanych mowców ustąpi pierwszeństwa znakomitym członkom izby.

Z pomiędzy 82 osób, które we wsi Valsemestre zostały zasypane przez lawinę śniegu, w skutku najwytrwalszych usiłowań sąsiednich mieszkańców, 72 ocalono a 10 znaleziono nieżywemi.

Przybył tu dziś nadzwyczajny goniec z Madrytu, i zatrzymawszy się tylko przez parę godzin, udał się w dalszą drogę do Londynu. Słychać że on wiezie traktat handlowy między Anglią i Hiszpanią podpisany przez Espartera.

Giełda 26 Stycznia. Podnoszenie się rent nie trwało na dzisiejszéj giełdzie, ponieważ spekulanci zaledwie uwolniwszy się od obawy względem głosowania izby parów, znowu zaczynają z trwogą myśleć o rozprawach izby deputowanych. Renta trzyprocentowa zniżyła się o 10 centimów względem wczorajszego kursu.

— *Londyn* 21 *Stycznia.* —

Dzienniki opozycyjne a mianowicie *Morning Chronicle*, mówiły o nowych układach, które ze strony Francyi zostały rozpoczętemi z don Carlosem, w celu nakłonienia go aby przychylił się do projektu połączenia związkiem małżeńskim jego najstarszego syna, z królową Izabellą. Przy téj okoliczności oskarżano także wydział spraw zagranicznych w Anglii, o skłonność wspierania planów karlistowskich w Hiszpanii, a jeden dziennik opozycyjny, oskarżenia te na tém szczególniéj oparł, że jeden z podsekretarzy stanu w tym wydziale, pan Addington, objawił stanowczo karlistoską barwę w przedmiocie stosunków hiszpańskich. Przeciw temu wystąpił dziś *Times*, z oświadczeniem że zupełnie sprzeciwiałoby się konstytucyi, odpowiedzialność za ministeryalną politykę zwracać na osoby, które swoim przełożonym, a nie publiczności są odpowiedzialnemi. A zatem nie licząc zupełnie fałszywych twierdzeń w przedmiocie usposobienia i opinii pana Addington, niestósownem jest używać jego osoby w takiéj sprawie i z jego jakiejkolwiek opinii osobistéj wyciągać wnioski względem polityki lorda Aberdeen.

Ciągle jeszcze przybywają smutne raporta o nieszęściach jakie ostatni orkan spowodował w różnych stronach nadbrzeża, szczególniéj smutnie brzmią one z Irlandyi, gdzie wielu rybaków znalazło śmierć w swojém rzemiośle. Między większemi okrętami, które zostały dotknięte nieszczęściem, znajduje się okręt *City* z Liverpool, który rozbił się pod Tauoton. Jest on zabezpieczony na summę 30,000 f. st. Osada po części upojona została ocaloną. I osada rozbitego okrętu indyjskiego *Jessis Logon* została wyratowaną. Względem rozbicia się okrętu *Conqeror* przy brzegach francuzkich, obiegają rozmaite pogłoski. Utrzymują, że część osady i pasażerów, wprawdzie szczęśliwie przybyła na ląd, ale przez rabusiów nadbrzeżnych została ze wszystkiego odartą i zatopioną. Przynajmniéj wiadomem jest z zeznania jednego uratowanego chłopca okrętowego, że kobiety które znajdowały się między pasażerami, w zupełnem ubraniu opuściły okręt, ratując się na szalupy, tymczasem znaleziono zwłoki kilku z nich poczęści rozebrane, a nawet trup panny Turton, która w czasie niebezpieczeństwa okrętu odznaczyła się swoją przytomnością umysłu, wyrzucony został na ląd, bez żadnéj części ubioru, wyjąwszy pończoch. Konsul angielski w Boulogne domaga się śledztwa téj sprawy.

— *Madryt* 18 *Stycznia.* —

Wczoraj i onegdaj wszyscy ministrowie pod przewodnictwem i w pałacu rejenta, odbywali kilkogodzinne konferencye, na których obecnym był i minister spraw zagranicznych, którego zdrowie znacznie się polepszyło. Mniemają, że żądane przez rząd francuzki zadość uczynienie było przedmiotem tych narad, i że goniec, który został dziś wysłany do poselswa hiszpańskiego w Paryżu, powiózł tam postanowienie przez rząd tutejszy powzięte.

W dniu 15 otrzymaliśmy tu mowę tronową francuzką, a nazajutrz w dzienniku ministeryalnym *Espectador*, zamieszczony został nader gwałtowny artykuł przeciw konsulowi francuzkiemu w Barcelonie. Pan Lesseps oskarżony jest w nim, że w postępowaniu swojém w czasie powstania barcelońskiego, nie był kierowany uczuciem ludzkości, ale przesłanemi mu przez rząd francuzki instrukcyami. *Gaceta* wstrzymuje się dotychczas od wszelkich oświadczeń

w przedmiocie mowy tronowéj francuzkiéj. Ale ustęp tyczący się stosunków między Francyą i Hiszpanią, jak się zdaje, jest tu powszechnie bardzo ostro sądzony. *Castellano*, dziennik liberalny i niezawisły, mówi: »Musiemy ganić trwożną i niską politykę, jaką Francya, a raczéj jéj rząd zachowuje względem Hiszpanii.

Sąd wojenny uorganizowany w Pampolenie, w ostatnich czasach 180 osób, które miały udział w powstaniu październikowém 1841 roku skazał na śmierć. Dzienniki francuzkie doniosły o tem już przed niejakim czasem, ale nie chciano tu wierzyć temu doniesieniu. Jenerał Goni, który dawniéj służył w armii don Carlosa, prezydnje w tym sądzie wojennym.

Ajuntamienta w Grenadzie, Orense i Lugo, oświadczyły, że nie mogą rozpisać w swoich okręgach podatków, których kortezy nie zatwierdziły.

Rząd kazał przedsięwziąść naprawę fortyfikacyi w Kadyxie i wysłał tam 1,500 centnarów prochu.

Pan Tariot do Lazoriere, dotychczasowy sekretarz poselstwa francuzkiego w Hadze, a teraz mianowany sekretarzem poselstwa w Petersburgu, przybył tu w tych dniach z Paryża.

— *Hiszpania.* —

Heraldo zawiera następujące uwagi względem mowy tronowéj francuzkiéj: »J. K. Mość król francuzki wyraził się w nader ważnym sposobie względem politycznego położenia Hiszpanii. Mowa tronowa francuzka objawia w oczach całéj Europy smutny stan naszych stosunków z Francyą, od czasu wypadków w Barcelonie, które stronnikom jenerała Espartero służyły za pozór do najniegodniejszych oskarżeń przeciw reprezentantowi sąsiedniego narodu. Król francuzki w sposób pełen godności odpiera te potwarze. Król Ludwik Filip mówił także o wiernéj przyjazni, którą dla królowéj Izabelli zachowuje, ale nie uczynił wzmianki o osobie, która wykonywa najwyższą władzę w imieniu królowéj Izabelli, pomimo nieustannych usiłowań, jakich pan Olozaga nie szczędził w celu wyjednania zbliżenia, i wchwili kiedy niepewna i nieśmiała postawa pana Guizot mogła wróżyć pomyślny do pewnego punktu obrot rzeczy dla rejenta.

— *Konstantynopol 4 Stycznia.* —

Spodziewamy się tu wkrótce przybycia Reszyda paszy z Paryża; jego przyjaciele wiele na niego liczą; ma on otrzymać wielkie wezyrostwo, i rozpocząć lepszą erę dla państwa ottomańskiego. Że dawny system nie może się daléj utrzymać jest widocznem, turcy postrzegają powoli, że potrzeba silnéj ręki, któraby dawne ich formy nowemi zestąpiła, że w ogóle umiarkowany postep jest koniecznym.

Słychać, że dotychczasowy poseł austryacki w Atenach, kawaler von Prokisch przeznaczony jest w miejsce odwołanego cesarskiego internuncyusza barona Stürmer do Konstantynopola.

Rozmaitości.

NOWOŚCI Z TEATRÓW ZAGRANICZNYCH.

Kompozytor Romagnesi mianawany został kawalerem legii honorowéj. — W teatrze u bramy ś. Marcina w Paryżu przedstawione będzie wkrótce dzieło sceniczne pod tytułem: *Tysiąc nocy i jedna.*—W dyecezyi Cahors we Francyi wydany został przepis duchownym, mocą którego zabronionem im przegrywać więcéj w grze domowéj, nad 2 fr. na raz.

W teatrze paryzkim Odeonie podoba się jednoaktowa komedya Napoleona *d'Abrantes*, pod tytułem *Domino zielone*, a w teatrze krotochwilek, sztuka, pod tytułem *Męża jeśli zechcesz*. — 28 z. m. towarzystwo opery włoskiéj w Berlinie pierwszy raz przedstawiło operę Belliniego: *Korsarz*; sławny śpiewak Rubini wykonywał rolę główną, — W Monachowie podoba się fortepianistka panna Dukrest, wnuczka sławnéj pani de Genlis. — Przed kilką tygodniami gdy w wielkim teatrze w Roczester dano benefis dla dramatycznego artysty Dowton; skłonił się jego 78letni ojciec weteran sceny do przyjęcia udziału w widowisku. Gra jego była tak dzielna i mistrzowska, że ją okrywano prawie nieustannym grzmotem oklasków, a nazajutrz dyrekcya zaproponowała artyście bardzo korzystne warunki do stałego występowania. Sędziwy Roscyusz podziękował jednak za wszystkie ofiary. — W teatrze miejskim w Hamburgu przedstawiają nową melodramę czarodziejską pod tytułem: *Syn Elfryd.*

TEATR KRAKOWSKI.

Dnia 2 Lutego dana była komedya: *Szklanka wody*; — dnia 3 widowisko akrobatyczne, które niezadowoliło publiczności, i p. Guerra opuścił nazajutrz Kraków; — dnia 4 Lutego trzy komedye: *Kominiarze*, — *koszyk wiśni* i *Godzina małżeństwa*; — dnia 5 dramat *Marya Tudor*; — dnia 7 trzeci raz przysłowie: *Réj z Nagłowic*, i komedya *Zachód słońca*; dnia 9 komedye: *Xiężna i paź* krotochwila: *Na-*

uczyciel w kłopotach. Publiczność, prócz sobotniego widowiska, które nie było bardzo liczne, ciągle zapełnia wszystkie miejsca w teatrze.

Oczekujemy z utęsknieniem dalszych uwag *W. Meciszewskiego* o teatrze.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 9 do dnia 10 Lutego.

Karski Stanisław ob., Bogucki Jan ob,, Raze Teofila, Behm Wincenty ob., Kubiczek Anastazya ob., z Polski; — Schlosser Karol ob., Morikon Kazimierz, Wierzbicka Apolonia, z Galicyi; — Kraszewska Joanna, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Bogasz Franciszek ob., Wielchorski Jan hr., Bankiewicz Jakób, Stoinski Józef ob., Witkowski Tomasz, Cieński Apolinary ob., do Polski; — Kriegshaber Józef ob , Stoinski Felix ob., do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 568.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, że w myśl uchwały Senatu Rządzącego z dnia 16 Stycznia r. b. Nro. 247, odbywać się będzie ua gruncie lasu Wyciązkiego dnia 20 Lutego r. b. o godzinie 10 z rana licytacya *in plus* sprzedaży dębów sztuk 61 tudzież chrustu wiklowego morgów 6 prętów 252 tamże, następnie dnia 22 tegoż miesiąca sprzedaży kilkorakiego gatunku drzewin sztuk 600 na gruncie skarbowym stawisko zwanym pod Dębiem rosnących, wymienione dęby pojedynczo, a chrust i drzewiny pod Dąbiem w całkowitych partyach będą sprzedawane. Szacunek każdego dęba przy licytacyi ogłoszonym zostanie, cena szacunkowa co do chrustu wiklowego zł. 120, zaś drzewin pod Dąbiem zł. 1063 gr. 3 do pierwszego wywołania jest ustanowiona; chęć kupna mający zaopatrzeni w gotowe pieniądze kurs w kraju mające w terminach i miejscach wyżéj wyrażonych znajdować się zechcą, gdzie zarazem o warunkach obowięzujących powezmą wiadomość.

Kraków d. 6 Lutego 1843 r.

Senator
A. Wężyk

(2r.) Sekr. F. *Girtler*.

Nro 649.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do wiadomości publicznéj, iż w dniu 14 b. m. i r. o godzinie 11 przedpołudniem w biórach Wydziału dochodów Publicznych odbędzie się *in plus* licytacya dwóch domków skarbowych kancellaryi myta drogowego w sobie mieszczących na trakcie szlązko-austryacko-pruskim pod wsią Bielany i Przegorzały pobudowanych, licytacya rozpocznie się co do domku w gruncie Przegorzał od summy złp. 206 gr. 22, co do domku zaś w gruncie Bielan od summy zł. 94 gr. 12. Chęć licytowania mający złożą 1/10 część ceny szacunkowéj na *vadium*, nabywcy jeżeli wykażą się iż właściciele gruntów dozwalają im takowe nadal pozostawić, mogą ich utrzymać, przeciwnie natychmiast po zatwierdzeniu licytacyi przez Senat Rządzący zburzyć i materyał z gruntu usunąć będą winni. O innych warunkach w biórze wydziału wiadomość powziętą być może.

Kraków d. 7 Lutego 1843 r.

Senator Kiełczewski

(2r.) Sekr. F. *Girtler*

Nro 78.

TRYBUNAŁ.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wzywa mających prawo do massy Macieja Parzelskiego z obligu na złp. 682 gr. 22 i zaległych procentow skłapającéj się, ażeby się z dowodami prawo ich wykazać zdolnemi w zakresie miesięcy trzech do Trybunału zgłosili, w przeciwnym bowiem razie massa rzeczona, jako bezdziedziczna, na rzecz skarbu publicznego przyznanąby została.

Kraków d. 17 Stycznia 1843 r.

Sędzia Prezydujący
J. *Dymidowicz*

(3r.) Za Sekr. *Morawski.*

Notaryusz Publiczny.

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do publicznéj wiadomości iż na drodze dobrowolnéj sprzedaży, puszczonemi będą na licytacyą publiczną towary jedwabne łokciowe, materye na płaszcze damskie, towary wełniane i bawełniane, chustki, szale, dywany, korty, galanterye, i t. p. w Krakowie w domu Nro. 18 w rynku głównym, w dniu 13 i następnych Lutego r. b.

Kraków d. 6 Lutego 1843 r.

(3r.) Franciszek Xawery *Placer*.